

Küresel finansal piyasalarda risk iştahu hızlı toparlanıyor

Makroekonomik veri akışı zayıflayan büyümeyi teyit etse de tahvil faizlerindeki gerileme ile dün riskli varlıklar toparlandı. ABD’de Eylül imalat sanayi ISM aktivite endeksi beklentilerin ötesinde gerilerken, Euro Bölgesi Eylül ayı imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksleri (PMI) aşağı yönde revize edildi. Öte yandan, İngiltere Maliye Bakanı Kwasi Kwarteng mali genişleme adımından kısmi olarak geri adım atabileceklerini söylerken, sterlinde hızlı bir toparlanma ve tahvil faizlerinde gerileme yaşandı. Bununla birlikte, İngiltere Merkez Bankası’nın (BoE) dünkü ihalede menkul kıymet alımları oldukça sınırlı kaldı. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi ve New York Fed Başkanı John Williams, uygulanan sıkı para politikasının enflasyonist baskıları azaltmaya başladığını, ancak enflasyonla mücadelede işlerinin henüz bitmediğini söyledi. Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, Fed’in politikalarında son derece ihtiyatlı ve dünyanın geri kalanı üzerindeki etkisine karşı dikkatli olmaya çağırırdı. Bu ortamda dün, ABD 10 yıllık tahvil faizi 15 baz puan düşüşle %3,65’e, İngiltere 10 yıllık tahvil faizi 14 baz puan gerileyerek %3,95’a indi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi yatay kapanırken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %2,2 yükseldi. Dolar hem gelişmiş diğer ekonomilerin hem de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında güçlü kaybetti. Altının ons fiyatı %2,4, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,0 yükseldi.

Türk finansal varlıklarda ayrışan performanslar sürdü. Eylül ayı enflasyonu beklentilerin bir miktar altında artarken, imalat sanayi PMI gerileyerek aktivitedeki yavaşlamanın sürdüğüne işaret etti. Küresel risk iştahındaki toparlanma ile birlikte dün Borsa İstanbul 100 ve 30 gösterge endeksleri sırasıyla %6,7 ve %7,6 yükselişle kapandı. Ülke risk priminde ve dolar cinsi tahvil faizinde gerileme yaşanırken, TL cinsi vadeli tahvil faizleri yükseldi. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,4 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	18.54 ▲ 0.2%	BİST 100	3,392 ▲ 6.7%
TR 2Y	15.21 ▲ 15 bp	TR 10Y	11.96 ▼ -3 bp
DXY	111.7 ▼ -0.3%	MSCI Dünya	2,430 ▲ 2.2%
Altın (ons, \$)	1,699 ▲ 2.4%	ABD 10Y	3.65 ▼ -15 bp
Brent (varil, \$)	88.9 ▲ 1.0%	Karbon (ton, €)	65.9 ▼ -1.2%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.2%
İngiliz Sterlini/Dolar	1.5%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	1.2%
Euro/Dolar	0.2%
Dolar/Japon Yeni	-0.2%
Dolar Endeksi	-0.3%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.6%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1.7%
Dolar/Rus Rublesi	-2.0%
Dolar/Brezilya Reali	-4.6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	8.5%
MSCI Latin Amerika	7.4%
MSCI Kuzey Amerika	2.6%
MSCI Dünya	2.2%
MSCI GÖÜ Avrupa	1.1%
MSCI Avrupa	1.0%
MSCI GÖÜ	0.0%
MSCI Asya Pasifik	-0.6%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
ABD	Fabrika Siparişleri (aylık değişim)	Ağustos		-%1,0

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni güne küresel piyasalar dünden kalan eğilimlerle başladı. Bu sabah Avustralya Merkez Bankası (RBA) para politikası faizini daha yavaş bir hızda artışla %2,35'ten %2,80 olan beklentilerin altına, %2,60'a çıkardı. Finansal piyasalarda dünkü dinamiklerle toparlanma gözlenirken, Kuzey Kore'nin Japonya üzerinde füze denemesi ve diğr jeopolitik belirsizlikler iyimserliğı sınırlıyor. Günün ilerleyen saatlerinde jeopolitik gelişmelere dair haberlere ek olarak Euro Bölgesi Ağustos ayı üretici fiyatları endeksi (ÜFE) verileri ve ABD fabrika siparişleri ile açık iş verileri takip edilecek. Yurtiçinde TCMB Eylül ayı Fiyat Gelişmeleri ve reel kur verilerini açıklayacakken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere dair haberlerin önemli olabileceğı düşünülüyor.

ABD'de Eylül imalat sanayi ISM aktivite endeksi beklentilerin ötesinde geriledi. Ağustos ayında 52,8 olan ISM imalat sanayi aktivite endeksi Eylül'de 52,2 olan tahminlerin altında kalarak 50,8'e düştü. Fiyatlara ilişkin alt endeks maliyet baskısının hafiflediğini gösterirken, istihdam endeksi daralma bölgesine indi. Daha önce Ağustos ayındaki 51,5'ten Eylül'de 51,8'e toparlandığı açıklanan imalat sanayi PMI 52,0'a revize edildi. İnşaat harcamaları ise Ağustos'ta aylık bazda %0,3 olan beklentilerin ötesinde %0,7 azaldı.

Euro Bölgesi Eylül ayı imalat sanayi PMI aşağı yönde revize edildi. İlk hesaplamalara göre Ağustos ayındaki 49,6'dan Eylül'de 48,5'e indiği açıklanan imalat sanayi PMI 48,4'e çekildi. İtalya'da imalat sanayi PMI Ağustos ayındaki 48,0'dan 47,5'e indiği tahminlerinin aksine 48,3'e çıkarken, bölge genelindeki aşağı yönlü revizyon Almanya ve Fransa'daki sonuçların ilk hesaplamalardan daha zayıf olmasından kaynaklandı.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), 2022 Ticaret ve Kalkınma Raporunu yayımladı. UNCTAD raporunda gelişmiş ülkelerin mali ve parasal politikalarında değişikliğe gitmemeleri halinde dünyanın resesyona ve uzun süreli durgunluğa sürükleneceğı uyarısında bulundu. Raporda küresel ekonomik büyümenin 2022'de %2,5'e, 2023'te ise %2,2'ye düşeceği öngörüsünü paylaşıırken, %3'ün altına düşen ortalama gelişmekte olan ülkeler büyümesinin bu ülkelerin sürdürülebilir kalkınması için yetersiz olduğu ifade edildi. Raporda, düşük gelirli ülkelerin %60'ının, gelişmekte olan ülkelerin ise %30'unun borç sıkıntısı altında olduğu ve küresel borç krizi riskinin yüksek olduğu vurgulanırken, afetler gibi iklim krizine bağlı şokların gelişmekte olan ülkelere ekonomik istikrarsızlık ihtimalini artırdığı belirtildi.

Eylül ayında enflasyon piyasa ortalama beklentilerinin bir miktar altında geldi. Genel tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) Eylül'de aylık bazda %3,1 artarken, yıllık enflasyon Ağustos'taki %80,2'den %83,5'e yükseldi. Eylül ayında gıda enflasyonu öncü verilerden daha yavaş gelirken, enflasyondaki yükselişte konuttaki enerji zamları etkili oldu. Bununla birlikte, ana harcama gruplarında aylık enflasyon oranları geçmiş yıllar ortalamalarının üzerinde gelerek enflasyondaki katılığın sürdüğüne işaret ettiler. Aylık bazda mal fiyatları %2,8 artarken, yıllık enflasyon %89,9'dan %93,1'e çıktı. Hizmetlerde aylık enflasyonu %3,9 ile uzun dönem ortalamalarının oldukça üzerinde gelirken, yıllık enflasyon %54,3'ten %57,8'e yükseldi. Hizmet alt kalemlerinde ise lokanta ve otel grubundaki yavaşlamaya rağmen diğr tüm hizmet kalemlerindeki yüksek artışlar dikkat çekti. Kur geçişkenliğindeki yavaşlamaya rağmen Eylül'de çekirdek göstergelerde aylık enflasyon yine yüksek kaldı. Eylül'de B ve C endekslerin her ikisinde de aylık enflasyon %2,7 ile geçmiş yıllar ortalamalarının üzerinde kaldı. Bu sonuçlarla B endekste yıllık enflasyon %72,5'ten %74,6'ya, C endekste %66,1'den %68,1'e yükseldi.

Yurtiçi üretici fiyatları endeksi (Yi-ÜFE) Eylül'de hızlı arttı. Eylül'de Yi-ÜFE aylık bazda %4,8 artarken, önceki ay hafif gerileyerek yıllık enflasyon yeniden artışa geçti ve %143,7'den %151,5'e yükseldi. ÜFE-TÜFE arasındaki fark da 63,5 yüzde puandan 68,0 yüzde puan ile yeni bir zirve seviyesine çıktı. Bu dönemde imalat sanayi ÜFE'de aylık artış %2,6 ile görece sınırlı olurken, imalat ÜFE'de yıllık enflasyon %125,4'ten %127,7'ye çıktı. Bu dönemde üretici enflasyonundaki hızlanmada enerji grubu etkili olurken, diğr ana gruplarda artışlar görece sınırlı kaldı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO)/Markit imalat PMI Eylül'de daralma bölgesinde kalmaya devam etti. Ağustos'ta 47,4 olan imalat sanayi PMI Eylül'de 46,9'a geriledi. Anket katılımcılarından gelen bildirimlere göre, kırılgan talep koşulları ve enflasyonist baskılar Eylül ayında hem üretim hem de yeni siparişlerde yavaşlamaya yol açan temel faktörler oldu. Girdi maliyetlerinde artış gözlenirken, istihdam alt endeksi 28 ay sonra ilk kez geriledi.

Şirket ve Sektör Haberleri

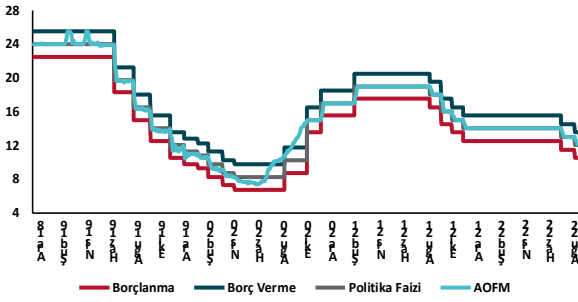
Türkiye, Libya ile petrol enerjisi ve hidrokarbonlar alanlarında mutabakat muhtırasına imza attı. Libya'da resmi ziyaret gerçekleştiren Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, doğal gaz alanında da bir anlaşma imzalayarak dönmeyi umduklarını belirtti.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) "4. Çeyrek 2022 Gaz Piyasası Raporu"nu yayımladı. Raporu göre, Avrupa'da doğal gaz ve Asya'daki sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) fiyatlarının yılın üçüncü çeyreğinde yüksek seviyelere çıkması doğal gaz talebini düşürdü ve elektrik üretiminde alternatif fosil yakıtların kullanılmasına yol açtı. Rapordaki verilere göre, yılın ilk sekiz ayında Avrupa'nın doğal gaz talebi 2021'in aynı dönemine göre %10 azalırken, sanayideki talep de %15 düşüş gösterdi. Avrupa'nın LNG talebi yılın 8 aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %65 artarken, bu artış Asya Pasifik bölgesindeki LNG tedarikinin azalmasına yol açtı. Küresel doğal gaz talebinin 2023'te ise %0,4 büyüyeceği öngörülürken, 2022 yılında Avrupa'nın LNG ithalatının 60 milyar metreküp artacağı tahmin ediliyor.

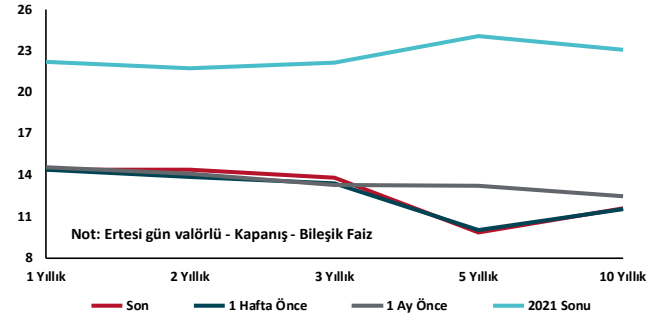
İngiltere'nin enerji piyasası denetim kurumu olan Ofgem, doğal gaz arzında acil durum ilan edilebileceğini belirtti. Ofgem'in The Times gazetesinde yayımladığı bir haberde, Rusya'nın Avrupa'ya doğal gaz ihracatını kısıtlaması nedeniyle tedarikçilerin, evlere ve iş yerlerine güvenli şekilde doğal gaz sağlayamaması durumunda "doğal gaz arzında acil durum" ilan edilebileceği belirtildi. Bu büyük endüstri tüketicilerinden geçici bir süre doğal gaz kullanmamasının isteneceği anlamına geliyor.

Gıda sektöründe 100 binden fazla mükellefin riskli sınıfla olduğu açıklandı. Hazine ve Maliye Bakanlığı, vergisel yükümlülüklerini kısmen ve tamamen yerine getirmeyen mükellef gruplarına yönelik gerçekleştirdiği bir analizde toplam 372 bin 592 mükelleften belirlenen kriterlerin ihlali nedeniyle 106 bin 821 mükellefin riskli olduğunu bildirdi.

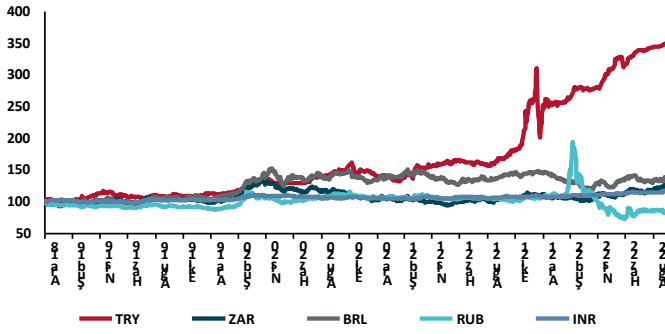
TCMB Faiz Koridoru



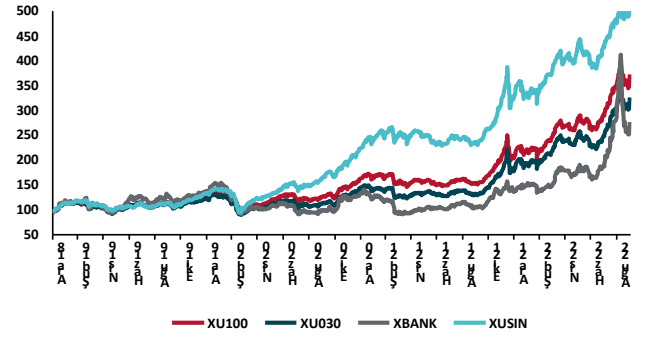
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)



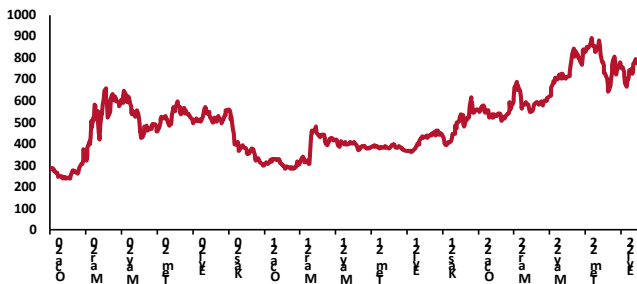
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)



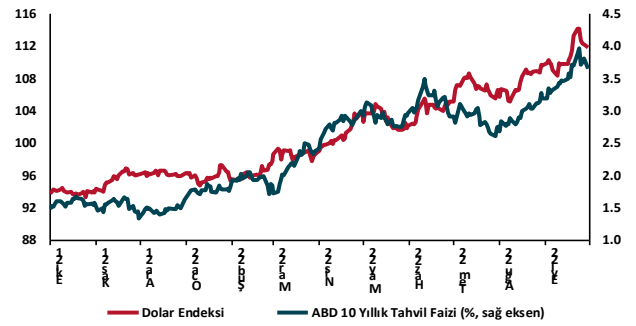
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)



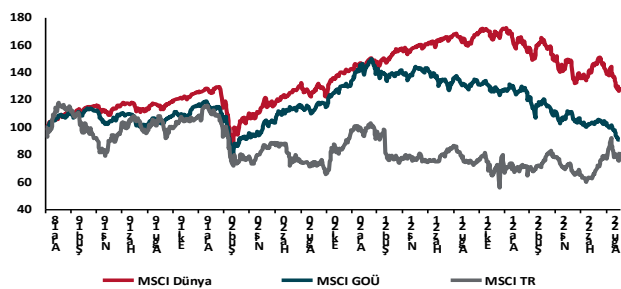
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)



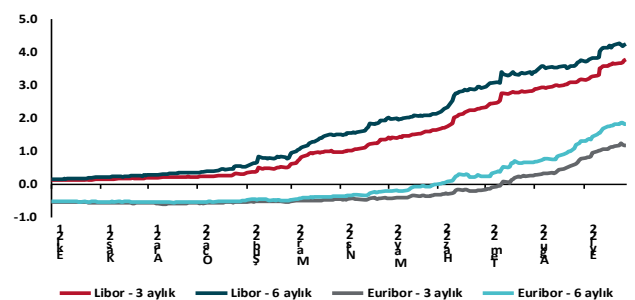
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi



MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)



Küresel Gösterge Faizler (%)





Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.